

Guillem Terribas

Premi Trajectòria 2018

Ha calgut que passessin dues dècades perquè el premi Trajectòria de la Setmana del Llibre en Català tornés a ser per a un llibreter. Si el 1998 va distingir Lluís Millà, aquest cop l'escollit és Guillem Terribas, que va fundar la Llibreria 22 a Girona fa 40 anys

FRANCESC MELCION

“El Procés ha allunyat molta gent dels llibres”

◆◆◆◆◆ Jordi Nopca

Encara que estigui jubilat des del 2015, Guillem Terribas continua tenint poc temps. A més de participar en nombroses presentacions de llibres, de presidir el Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona, d'estar al capdavant –des del 1981– del premi de novel·la curta Just M. Casero i de col·laborar a la ràdio, Terribas ha reactivat la seva faceta d'autor: iniciada amb les memòries *Demà serà un altre dia* (Ara Llibres, 2007), ha continuat amb *Alegra'm la vida* (Columna, 2017), on comenta 22 pel·lícules que ha vist acompanyat de la seva neta Martina, i acaba, de moment, amb un conte també dedicat a la neta, *L'avi de la Martina* (Cruïlla, 2017), que tindrà continuació abans que s'acabi l'any. El dia de l'entrevista, a les nou del matí de dilluns, Terribas apareix amb la protagonista del seu últim llibre –que dibuixa una platja on hi ha dofins i un pop, però no hi fa sortir Bob Esponja perquè el troba avorrit–: una hora després marxaran corrents cap a Girona perquè és el dia de la roda de premsa de presentació d'una nova edició del festival Tem-

porada Alta, dirigit per un dels seus grans amics, Salvador Sunyer. Un any i mig després de sumar la Creu de Sant Jordi a la llista de reconeixements que acumula, Terribas rebrà el 22è premi Trajectòria de la Setmana del Llibre en Català.

¿Ja tens el discurs preparat?

Sempre m'ha posat nerviós parlar de mi en públic perquè no vull donar lliçons ni sonar pretensions. La primera vegada que vaig rebre un premi vaig dir: gràcies i adeu. Ara he millorat, però no gaire.

En un article de Josep Maria Fonalleras sobre la 22 diu que la llibreria va néixer com a “desideratum d'uns veïns progressistes d'un progressiu bloc d'habitatges i les ganes de buscar-se la vida d'un antic venedor de porexpan a l'atur amb pedigrí”.

Durant anys havia treballat del que podia, i quan plegava anava a l'Associació de Veïns de Salt, anava amb un grup de pintors i feia teatre... vaig ser un dels iniciadors del grup d'El Talleret, i d'aquí és d'on sortiria Bi-

“**SI TRAGUÉS LA FOTO DE LA 22 ON SURTO AMB EN BOADELLA LI ESTARIA DONANT LA RAÓ**”

tó més endavant, que ara organitza el Temporada Alta. El 1978 vaig decidir que plegava perquè creia que podia aconseguir una altra feina. Vaig passar l'últim mes ensenyant a un aprenent, fins i tot quan sabia que aquella nova feina no em sortiria. Quan em vaig trobar sense res vaig dir a uns amics durant un sopar que havíem de fer una llibreria i tots junts vam començar a fer utopia...

I d'aquí va néixer la 22.

Necessitàvem diners per obrir el negoci. A cada soci li demanàvem 200.000 pessetes, que seria l'equivalent a uns 1.200 euros d'ara. Pensàvem arribar fins als dos milions amb deu socis però al final vam ser 25 socis: teníem cinc milions! Això va ser al mes de juliol i obríem al 10 d'octubre. No va ser cap Verkami, érem una societat pura i dura, Gironina de Llibres i Papers.

¿No et va fer por tirar endavant un projecte tan gros?

Va ser un acte inconscient. Igual que tenir una criatura.

¿La il·lusió, per tant, estava per sobre de tot?

Sí, tots teníem ganes de fer coses. Aquell tinglado no l'hauríem pogut muntar en època de Franco. Si la 22 ha aguantat ha sigut perquè des del principi vaig tenir clar que no havia de ser flor d'un dia. Hi havia gent que creia que érem un grup de progressistes i que ens cansaríem de seguida, però en 40 anys no hem deixat de fer-hi coses.

Quin era el panorama de llibreries a Girona a finals dels anys 70?

El nostre referent era Les Voltes, amb una diferència: teníem la consciència que érem catalans, però no volíem deixar de banda les altres realitats del país. En aquells moments també hi havia la Geli, que estava molt bé però costava trobar-hi el que buscaves, i la llibreria Empúries. En aquesta última, com que estava –i està– vinculada a l'Opus Dei, hi ha determinats llibres que no els hi trobes. Recordo que fa uns anys li deia a la Carme [Maria Carme Ferrer, presidenta del Gremi de Llibreteres] que estava molt bé que no tingués *50 ombres d'en Grey*, perquè així en veníem més nosaltres...

¿T'has dedicat als llibres perquè eres un lector voraç?

No. Sempre he sigut un lector discret. La temporada que he llegit més va ser durant el servei militar. Llegixo a poc a poc i a vegades m'he d'aturar per pensar. Recordo que en una novel·la de Ferran Torrent hi vaig trobar: “A les nits feiem de tot (sobretot de tot)” i la frase em va deixar tan descol·locat que vaig donar-hi moltes voltes.

Quin llibre llegeixes, ara?

Vindràs amb mi després del diluvi, de la Mar Bosch. L'hi presento d'aquí uns dies.

Et vas retirar fa tres anys.

Vaig plegar abans d'hora, als 63 anys, en plena crisi econòmica. El 2008 vam entrar en un període molt negre, el pitjor que he viscut, perquè aquella crisi va afectar la gent que té l'hàbit de llegir. Abans de la crisi la gent entrava a comprar un llibre i se'n quedaven dos o tres. Llavors, els que venien cada setmana van començar a venir amb menys freqüència, un cop cada quinze dies, i després un cop al mes... Em vaig acollonar quan va haver-hi gent que va deixar de venir, perquè costaria molt que tornessin.

Des de fa tres anys la llibreria li porta en Jordi Gispert. ¿T'atreviries a dir quina és la situació actual?

Les llibreries estan en una crisi permanent sostenible. Fa un parell d'anys es va començar a notar que la crisi es deixava enrere, però des del setembre del 2017 el Procés ha allunyat molta gent dels llibres.

A la 22 encara hi veiem fotos teves amb Cercas o Boadella.

Si tragués la foto on surto amb Boadella li estaria donant la raó. Amb en Cercas és diferent: encara que ens hem dit de tot, no vull que la política ens faci perdre l'amistat. Quan tregui nou llibre em tornaré a oferir per presentar-l'hi. ◆◆